

QORTI ČIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMHALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar il-Ħamis, 9 ta' Lulju, 2020

Numru 7

Rikors Numru 575/19 TA

**Citadel Insurance plc kif surrogata fid-drittijiet ta' l-assigurat tagħha
Maurice Mary Farrugia, bil-polza u bil-Liği, u l-istess Maurice Mary
Farrugia**

vs

Argus Insurance Agencies Ltd, già` Fogg Insurance Agency Ltd

II-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tas-Socjeta` Attrici Citadel Insurance plc tal-11 ta'
Ġunju 2019 li permezz tiegħu ppremettiet u talbet is-segwenti:

- “1. Illi fit-23 ta' Awissu 2015 fi Triq Dun Karm, Birkirkara, il-vettura proprieta` ta' l-attur Maurice Mary Farrugia, bin-numru ta' registrazzjoni GF12OYL u assigurata mas-soċjeta` tramite l-aġġent tagħha MIB Insurance Agency Ltd, kienet involuta f'inċident awtomobilistiku ma' vettura misjuqa minn ċertu Clifton Gilford, assigurata mas-soċjeta` konvenuta u bin-numru ta' registrazzjoni GBS-762;
2. Illi tali incident seħħi unikament minħabba traskuraġni, imperizja u/jew non-osservanza tar-regolamenti tat-traffiku da parti ta' l-assigurat tas-soċjeta` konvenuta Clifton Gilford;

3. Illi b'konsegwenza ta' l-istess incident, is-soċjeta` attriċi ħallset is-somma ta' Euro 24,578.31 rappreżentanti danni inkorsi għat-tiswija fil-vettura assikurata magħha, mentri l-attur Maurice Mary Farrugia ħallas l-ammont ta' Euro 55 in linea ta' excess;
4. Illi għalhekk, id-danni sofferti mill-atturi jammonta komplexsivament għal total ta' Euro 24,633.31;
5. Illi l-atturi għandhom dritt jitolbu għall-kumpens għad-danni minnhom sofferti bħala konsegwenza diretta ta' l-incident de quo li għalih jaħti esklussivament il-konvenut Clifton Gilford, u dan mingħand il-konvenuti;
6. Illi debitament interpellata sabiex taddivjeni għall-ħlas tad-danni, is-soċjeta` konvenuta baqgħet inadempjenti;
7. Illi l-esponenti għandhom id-dritt ukoll ta' l-azzjoni diretta fil-konfront tas-soċjeta` konvenuta, qua assiguratur ta' l-istess vettura misjuqa minn Clifton Gilford, u dan a tenur ta' l-Artikolu 9 tal-Kap. 104 tal-Liġijiet ta' Malta;
8. Illi għalhekk kellha ssir din il-kawża;

Tgħid is-soċjeta` konvenuta għalfejn dina I-Onorab bli Qorti m'għandhiex, prevja kull dikjarazzjoni oħra neċessarja:

- 1) Tiddikjara illi l-incident awtomobilistiku li seħħi fit-23 ta' Awissu 2015 gewwa Triq Dun Karm, Birkirkara bejn il-vettura GF12OYL u GBS-762 seħħi unikament b'tort imputabbi l-l-Clifton Gilford, assigurat mas-soċjeta` konvenuta;
- 2) Tiddikjara li konsegwentement, is-soċjeta` konvenuta hija responsabbli sabiex tagħmel tajjeb għall-ħas-Sar li seħħew b'tort ta' l-assigurat tagħha Clifton Gilford;
- 3) Tillikwida, occorrendo bl-opra ta' periti nominandi, id-danni sofferti mill-atturi, fl-ammont ta' Euro 24,633.31 jew somma oħra verjuri;
- 4) Tikkundanna lis-soċjeta` konvenuta tħallas lill-atturi l-ammont likwidat in linea ta' danni.

Bl-ispejjeż, inkluži dawk tal-ittra ufficjali 2248/17 tal-21 ta' Ĝunju 2017, u bl-imgħaxixiet legali, kontra s-soċjeta` konvenuta, li hija minn issa inġunta in subizzjoni.”

Rat li l-atti kollha ġew debitament notifikati skont il-liġi lis-Soċjeta` Konvenuta Argus Insurance Agencies Ltd fid-19 ta' Ĝunju 2019 u b'dana

kollu baqgħet ma presentat ebda risposta ġuramentata kif trid il-liġi. Dan ifisser li waqqħet fi stat ta' kontumaċja, kif anke jirriżulta mill-verbal tat-28 ta' Ottubru 2019 (a' fol 45);

Rat l-atti kollha tal-Kawża fost oħrajn id-dokumenti kollha u xhieda imressqa mis-Soċjeta' Attrici;

Rat li ciononostante li din il-Qorti fis-seduta tas-17 ta' Frar 2020 ikkonċediet lis-Soċjeta` Konvenuta tippresenta nota' ta' sottomissjonijiet ai termini tal-artiklu 158(10) tal-Kap 12 tal-liġijiet ta' Malta, din in-nota baqgħet ma ġietx presentata;

Rat li l-Kawża tħalliet għal-lum għas-Sentenza.

Konsiderazzjonijiet

Fis-sewwa dwar il-pretensjonijiet tas-Soċjeta` Attrici ma tantx hemm xejn xi tgħid fid-dawl tad-dokument presentat mix-xhud Dr. Jonathan Gatt fis-seduta tal-5 ta' Diċembru 2019 (a' fol 52). F'dan id-dokument is-Soċjeta` Konvenuta kjarament ammettiet ir-responsabbilita' għall-inċident u anke ddikjarat li ser tħallas is-sorte li qiegħed jiġi mitlub f'din il-kawża u čioe` dak ta' Euro24,663.31 in linea ta' danni.

Di fatti f'din l-email is-Soċjeta` konvenuta inekwivokament iddikjarat hekk:

"We confirm that we are accepting liability and we shall pay the sorte as claimed in the writ of summons. We shall also pay for legal costs as per taxxa come ceduta."

Minn dan il-bran tirrisulta mhux biss l-ammissjoni ta' responsabbilta' tal-assigurat tagħhom Clifton Gilford u kif ukoll il-kwantum tad-danni li qed jintalbu, iżda li f'xi żmien kien hemm possibilment diskussionijiet għaddejjin biex il-mertu jiġi tranżatt. Dan anke kif jirrisulta mir-rikors tas-Soċjeta' Attrici tat-2 ta' Lulju 2019 u mill-verbal tad-9 ta' Lulju 2019 (a' fol 42 u 44).

Il-Qorti pero' ma tistax ma tinnotax li fl-email fuq imsemmija s-Soċjeta' konvenuta tgħid li kienet talbet kemm-il darba li tingħata rendikont ta' kemm ġew jiswew it-tiswijiet tal-ħsarat iżda dawn qatt ma intbagħtulha. Fix-xhieda tiegħu Dr. Jonathan Gatt jixhed li kienu ntbagħtu diversi korrispondenzi u ittri legali lis-Soċjeta` konvenuta li qatt ma wieġbet. B'dana kollu, dawn l-ittri qatt ma ġew esebiti. Għalhekk din il-Qorti ser tieħu dan il-fattur inkonsiderazzjoni ai fini ta' kap ta' spejjes biss.

Wara li qieset kollox, saħansitra anke tal-fatti ta' kif seħħi l-inċident u kif ukoll fid-dawl ta' dak li ntqal aktar 'i fuq, il-Qorti hija konvinta li s-Soċjeta' Attrici rnexxielha tipprova l-pretensionijiet tagħha kif dedotti. Dan ifisser li t-talbiet attrici ser ikunu milqugħha.

Kwantu għall-ispejjes tal-Kawża, fid-dawl ta' dak konstatat aktar 'i fuq f'din is-Sentenza din il-Qorti tħoss li jkun ekwu li dawn jinqasmu kwantu għal tlett kwarti ($\frac{3}{4}$) a' karigu tas-Soċjeta' konvenuta u r-rimanenti kwart ($\frac{1}{4}$) a' karigu tas-Soċjeta' Attrici.

Decide

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija I-Qorti qed taqta' u tiddeċiedi I-Kawża bil-mod segwenti:

Tilqa' I-ewwel talba attriċi u tiddikjara illi l-inċident awtomobilistiku li seħħi fit-23 ta' Awwissu 2015 ġewwa Triq Dun Karm, Birkirkara bejn il-vettura GF12OYL u GBS-762 seħħi unikament b'tort imputabbli lil Clifton Gilford, assigurat mas-Soċjeta` konvenuta;

Tilqa' it-tieni talba attriċi u tiddikjara li s-Soċjeta` konvenuta hija responsabbli sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsarat li seħħew b'tort ta' I-assigurat tagħha Clifton Gilford;

Tilqa' it-tielet talba attriċi u tillikwida d-danni mitluba fis-somma ta' erbgħha u għoxrin elf sitt mijja tlieta u tletin Euro wieħed u tletin ċenteżmu (€24,633.31);

Tilqa' ir-raba' talba attriċi u tikkundanna lis-Soċjeta` konvenuta tkallax is-somma hekk likwidata bl-imgħaxijiet legali mill-presenti sal-pagament effettiv.

Spejjes tal-kawża kif ingħad aktar 'i fuq fis-Sentenza.

Imħallef Toni Abela

Deputat Registratur